

Hanse-Parlament

Efektywność energetyczna i ochrona klimatu

Wydaje się, że w sprawie energii atomowej stanęły w Niemczech naprzeciwko siebie dwa nieprzejednane obozy. Od czasu katastrofy w Japonii przeważają głosy domagające się rezygnacji z tej formy wytwarzania energii. Jednocześnie kwestie związane z zaopatrzeniem w energię i ochroną klimatu stają się coraz bardziej naglące.

Przyszłość bez energii jądrowej

Niedawno odbyła się w Hamburgu trzydniowa konferencja na temat efektywności energetycznej i ochrony klimatu z udziałem 140 naukowców, przedsiębiorców i innych ekspertów ze wszystkich krajów nadbałtyckich. Tylko niemieccy uczestnicy domagali się szybkiej rezygnacji z energii jądrowej, mniej więcej do 2022 roku. Wszystkich 10 pozostałych krajów nadbałtyckich opowiedziało się w większości za dalszym wykorzystywaniem energii atomowej, a częściowo nawet za budową nowych reaktorów. Tymczasem również niemiecki rząd federalny zgodnie z zaleceniami Komisji Etyki uchwalił odejście od energii atomowej najpóźniej do 2022 roku. Niemcy stały się w ten sposób jedynym dużym krajem przemysłowym, który rezygnuje z energii jądrowej. Niesie to ze sobą z pewnością znaczne niebezpieczeństwa, ale również wielkie szanse. Dotychczas Niemcy przodowały w skali całego świata w technologiach związanych z energetyką jądrową. Są to jednak bez wątpienia technologie należące do przeszłości. Teraz Niemcy mogą uzyskać pozycję ogólnoswiatowego lidera rynku we wszystkich dziedzinach energetyki odnawialnej, zdobywając dzięki temu rozwijające się rynki dzisiaj i jutro.

Domy o dodatnim bilansie energetycznym

Zwłaszcza w dziedzinie energetyki region Morza Bałtyckiego dysponuje dużymi potencjałami innowacji, a kraje skandynawskie oraz Polska i państwa bałtyckie wybierają rozwiązania, które także dla Niemiec są bardzo ciekawe. Wszyscy uczestnicy hamburskiej konferencji byli zgodni, że energetyka odnawialna i oszczędność energii muszą posiadać najwyższy priorytet. Duże rezerwy istnieją w budownictwie mieszkaniowym. W wypadku nowego budownictwa domy zeroenergetyczne są bez większego wysiłku możliwe już teraz. Do zrealizowania są jednak również domy o dodatnim bilansie energetycznym, które wytwarzają więcej energii, niż same zużywają. Największe potencjały oszczędności kryją się jednak w budynkach już istniejących. Dzięki izolacji, wykorzystaniu energii słonecznej, kontrolowanej wentylacji, lokalnym elektrociepłowniom itd. można w zależności od wieku i stanu budynku zaoszczędzić 40–70% dzisiejszego zużycia energii.

W Niemczech ok. 30% zużycia energii przypada na produkcję przemysłową. Bardzo duże znaczenie ma rozwój innowacyjnych koncepcji podwyższania efektywności energetycznej na poziomie zarówno aparatury, jak i procesów. Politechnika Hamburg-Harburg opracowała na przykład razem z przedsiębiorstwami nowe rozwiązania, służące zmniejszeniu zapotrzebowania na energię nawet o 75%. Podnosi to opłacalność i konkurencyjność przedsiębiorstw, a zarazem wnosi ważny wkład w oszczędność energii i ochronę klimatu. Inne przykłady zostały zaprezentowane na konferencji przez Izbę Handlową w Hamburgu. Tak np. jednemu z hamburskich przedsiębiorstw dzięki samej tylko optymalizacji oświetlenia udało się rocznie zaoszczędzić 880 megawatogodzin energii i 95.000 €.

Mniejsze zużycie energii, więcej miejsc pracy

Ok. 22 tysięcy elektrowni wiatrowych wytwarza obecnie w Niemczech energię elektryczną. Gdyby zastąpić je przez elektrownie bardziej wydajne, produkcja energii mogłaby znacznie wzrosnąć. Konferencja przyniosła innowacyjny pomysł dotyczący budowy dodatkowych elektrowni: w Niemczech istnieje ok. 250 tysięcy masztów linii wysokiego napięcia. Z tego mniej więcej 90 tysięcy masztów mogłoby ewentualnie posłużyć jednocześnie jako elektrownie wiatrowe, nie szpecąc dodatkowo krajobrazu. Inna propozycja dotyczy budowy elektrowni wiatrowych wzdłuż autostrad.

W dziedzinie oszczędności energii i energetyki odnawialnej można w dużym zakresie tworzyć dodatkowe miejsca pracy. Otwierają się tu również doskonałe pola działalności rynkowej dla rzemiosła i sektora MiSP. Decydującym warunkiem wykorzystania tych szans byłby opracowany przez uczestników konferencji szeroki program szkoleń dla wykwalifikowanych pracowników MiSP z całego regionu. Komisarz UE ds. energii Günther Oettinger, który wziął udział w konferencji, zgodził się wspierać realizację tego programu.

Komisarz ds. energii Günther Oettinger z przewodniczącym Parlamentu Hanzeatyckiego dr. Jürgenem Hogeforsterem na Konferencji Hanzeatyckiej

Rozwiązania na przyszłość

Oczywiście taki przełom energetyczny wymaga ogromnych inwestycji. O tym, czy będą one opłacalne, dzięki czemu w większym stopniu inwestowany będzie również kapitał prywatny, zadecyduje w głównej mierze przyszła cena energii. Opracowane w tym zakresie na konferencji rozwiązanie na przyszłość przewiduje znaczny wzrost cen energii poprzez wyższe opodatkowanie. Przy tym jednak wszystkie te wpływy podatkowe mają być przeznaczone na finansowanie ubezpieczeń społecznych, wyraźnie obniżając zarazem koszty pracy. Droga energia sprawi, że inwestycje w tej dziedzinie będą wysoce opłacalne, co zaoszczędzi państwu ogromnego subwencjonowania oszczędności energii i stosowania odnawialnych źródeł energii. Niższe koszty pracy doprowadzą do powstania dodatkowych

miejsc pracy, obniżą wydatki państwa i odciążą pracochłonne przedsiębiorstwa oraz pracowników, tworząc finansową możliwość płacenia wyższych cen za energię.

Inne rozwiązanie na przyszłość, zaproponowane przez uczestników konferencji, postuluje powrót do społecznej gospodarki rynkowej: wszelkie koszty energetyczne i środowiskowe procesów gospodarczych muszą znów być w pełnej wysokości wliczane do kosztów produkcji poszczególnych przedsiębiorstw. W roku 2008 na całym świecie 3 tysiące koncernów wygenerowało 2,2 bln dolarów kosztów środowiskowych, obarczając nimi społeczeństwo. Gdyby te koszty musiały być poniesione samodzielnie, zyski spadłyby o jedną trzecią, a jednocześnie znacznie bardziej szanowano by przyrodę.

O tym, że możliwe są inne sposoby gospodarowania, świadczy również zaprezentowany na konferencji projekt „Cradle to Cradle”. Na rynku znajduje się już z górą tysięcy produktów, które powstają według tej zasady. Ich produkcja wymaga znacznie mniej energii i nie prowadzi do powstawania żadnych odpadów, które trzeba utylizować. Wszystkie materiały w 100% podlegają recyklingowi. Potrzeba więcej innowacji, które mogą powstawać tylko dzięki odpowiednim sygnałom rynkowym. Wzrost cen produktów związanych z energią i środowiskiem, obniżka kosztów pracy, powrót do społecznej gospodarki rynkowej to sygnały, dzięki którym innowacje mogą pójść w pilnie potrzebnych kierunkach.

dr Jürgen Hogeforster, przewodniczący Parlamentu Hanzeatyckiego

Part-financed by the European Union (European Regional Development Fund and European Neighborhood and Partnership Instrument)

